

Riktlinjer för öppna sammanträden

Syfte

Syftet med öppna sammanträden är att nå en större öppenhet, öka dialogen med medborgarna samt stärka den lokala demokratin.

Genomförande

När ett ärende avser myndighetsutövning eller omfattas av sekretess måste sammanträdet hållas stängt. Det innebär att ärendelistan ska vara uppdelad i en öppen del och en stängd del. Det är nämnden som avgör vilka ärenden som ska tillhöra respektive del eller om det finns andra skäl än myndighetsutövning respektive sekretess som gör att en viss del av sammanträdet inte kan hållas öppet.

Riktlinjer

Huvudregel

Huvudregeln är att nämndsammanträdena är slutna. Men kommunens nämnder och styrelser får besluta att sammanträdena helt eller delvis skall vara offentliga.

Utskottens sammanträden får inte vara offentliga

Regeln om offentliga sammanträden gäller endast nämndens sammanträden i plenum, inte utskottens eller andra beredande organs sammanträden, t.ex. presidie möten, arbetsutskott eller liknande.

Vissa ärenden får inte behandlas när allmänheten är närvarande

Kommunallagen förbjuder uttryckligen offentliga sammanträden när nämnden behandlar sekretessbelagda ärenden eller ärenden som avser myndighetsutövning. Av förarbetena till kommunallagens regel om offentliga nämndsammanträden framgår att också ärenden som endast bereds av nämnden för avgörande av fullmäktige, eller i vissa fall annan nämnd, inte lämpar sig för offentliga sammanträden. Exempel på beredningsärenden som inte bör behandlas på offentligt sammanträde är nämndernas budgetframställningar till fullmäktige.

Allmänheten måste på något sätt få veta att sammanträdet är öppet

Allmänheten skall upplysas om när och var det offentliga nämndsammanträdet äger rum och bör också upplysas om vilka ärenden som kommer att tas upp på detta sammanträde. Detta kan t.ex. ske genom information på hemsidan och att ärendelistan anslås i på kommunens anslagstavla. Det är nämnden som själv bestämmer den mest lämpliga formen.

Nämnden beslutar om allmänhetens närvarorätt

Om nämnden bestämt att sammanträdena skall vara offentliga bör det på t.ex. protokollets första sida framgå vid vilka ärendeparagrafer som sammanträdet var offentligt. Ytterligare uppgifter, t.ex. om vilka personer som representerade allmänheten vid sammanträdet, bör inte protokollföras.

Yttranderätt för allmänheten kräver enhälligt beslut i nämnden

Beslut om yttranderätt för andra än de som uttryckligen enligt kommunallagen kan medges närvarorätt, t.ex. praktikanter m.fl., kräver ett enhälligt beslut i nämnden. Ett sådant beslut måste upprepas vid varje aktuellt tillfälle, dvs. normalt vid varje nytt sammanträde. Denna regel gäller också närvarande allmänhet. Möjligheten att ge allmänheten yttranderätt vid offentliga sammanträden bör dock tillämpas restriktivt. Filminspelning är inte tillåten vid öppna sammanträden därför att materialet kan utnyttjas så att människors integritet skadas.

Kommunallagen om offentliga sammanträden

Riktlinjerna om öppna sammanträden framgår av kommunallagen. Genom ett tillägg av en ny paragraf i kommunallagen, Kap 6 § 19a, (SFS 1994:690) som trädde i kraft 1 juli 1994 kan kommunala nämnders och styrelser sammanträden hållas offentliga. (Dock ej AU-sammanträdet etc.)

Kommunallagen kap 6 § 19a har följande lydelse:

19 a § En nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det.

Om fullmäktige har medgett det, får nämnden besluta att den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningarna men inte i besluten.

En nämnds sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden

1. som avser myndighetsutövning, eller

2. i vilka det förekommer uppgifter som hos nämnden omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lag (2009:447).

Information

Kommunfullmäktige gav 2014-06-23 Borgholms kommuns nämnder och styrelser rätt att ha sina nämndsammanträden offentliga givet de begränsningar som finns i KL 6:19a.